KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia" kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem rocznie mk. 1800, półrocznie 900 kwartalnie mk. 450, — miesięcznie mk 150. pocztą mk. 175. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk 50. w tekście Mk 60 po tekście reklamy Marek. 30 Zwyczajne marek 25 .Drobne: 5 Marek. za wyraz najmniej marek 30. Dla zagranicznych 100% droż

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dębińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER" — SOS

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz W niedzielę i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—1 w poł. i od w 5—6

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 8.00** (Na G. Śląsku **30 fen.**) SOSNOWIEC wtorek dnia 2 sierpnia 1921 roku Nr. 170 Rok XV

Od Wydawnictwa.

Niepomierny wzrost kosztów, związanych z wydawnictwem pism stołecznych i prowincjonalnych, spowodował w ostatnich czasach podwyższenie się cen prenumeraty i numerów pojedyńczych tych pism.

Ponieważ cena papiaru wzrosła o 50 proc, cena farby wynosi już 400 mk. za 1 kg, a podrożały również wszelkie inne materjały techniczne, niezbędne dla drukarni i wydawnictwa, zmuszeni jesteśmy, będąc w daleko krytyczniejszych warunkach niż prasa stołeczna, i chcąc uniknąć zawieszenia wydawnictwa, podwyższyć *z dniem 1 sierpnia r. b. prenumeratę na miejscu do mkp 150 — z przesyłką pocztową do mkp. 175.*

Numer pojedynczy „Kurjera Zagłębia" w sprzedaży ulicznej kosztować będzie odtąd mk. 8.

Nowe warunki przedpłaty i kolportażu, mimo wszystko, w stosunku do cen gazet stołecznych będą o połowę niższe, zaś pismo nasze w porównaniu z pismami warszawskiemi, a nawet gazetami prowincjonalnemi okaże się znow *najtańszym dziennikiem w kraju*

PP. Kolporterów, wobec zmienionych warunków przedpłaty, prosimy o osobiste porozumienie się z naszą administracją co do kolportażu „Kurjera Zagłębia".

Oddajemy się nadziei, że Sz. Czytelnicy i przyjaciele naszego pisma, znając obecne stanowisko pisma, szczerze bezpartyjnego, nie odmówią nam nadal swego zaufania i poparcia, by utrzymać tak konieczną w Zagłębiu placówkę.

Co do cen ogłoszeń, to zechcą Sz. Czytelnicy i zainteresowane osoby łask. zwrócić swą uwagę na nagłówek pisma, gdzie wymienione zostały szczegółowo nowe ceny ogłoszeń.

Spółka Wydawnicza „Kurjer Zagłębia"

Jakie są dzisiejsze Niemcy?

Położenie „państwa bojaźni Bożej" nie jest wcale idealnem.

Nie mówiąc już o kryzysie ekonomicznym, który Niemcy przeżywają, na równi z całą Europą Zachodnią, stosunki polityczne tego państwa również wiele pozostawiają do życzenia.

W Niemczech, w życiu politycznem nurtują dwa prądy.

Jeden reakcyjny—monarchistyczny, idący głównie z Prusiech, drugi komunistyczny, który z dnia na dzień się potęguje.

W dzisiejszych Niemczech, jako Rzeszy Niemieckiej, nie ma tej konsolidacji państw związkowych, tej siły i jedności, jaka dzięki wpływom nacjonalistów i militarystów doprowadziła państwo do potęgi przed rokiem 1914, a do zwycięstw w czasie wojny europejskiej.

I dziś reakcja, co prawda, dąży do władzy, jednakże, dzięki ambicjom różnych rodów królewskich poszczególnych państw Rzeszy i dzięki robocie komunistów, a przytem ogólnemu upadkowi moralności publicznej w wielkich ośrodkach życia kulturalnego i gospodarczego, istnieje ustawiczny ferment, prowadzący państwo do rozkładu na drobne części składowe.

Jak wiadomo, rząd centralny opanowany jest głównie przez scheidemanowców, natomiast w Prusach, ostoi szowinistycznego pangermanizmu — dominującą rolę odgrywają nacjonaliści, i Prusy są obecnie rodzajem „monarchistycznej republiki".

I na tym tle istnieją grube antagonizmy pomiędzy rządem Rzeszy, który nie ma żywiołów nacjonalistycznych, a rządem pruskim, w którym socjaliści nie mają żadnego poważnego znaczenia,

Odbija się to i w życiu parlamentarnem, bo gdy tylko nacjonaliści, w parlamencie Rzeszy podniosą głos i staną w opozycji, zaraz sejm pruski występuje contra, paraliżując działania prawicy wystąpieniami lewicy, idącej na pomoc kolegom z parlamentu.

Gdy więc rząd Rzeszy popiera socjalistów pruskich rząd pruski używa wszystkich środków, by zwyciężyli nacjonaliści Rzeszy.

Dlatego też zamierzenia ustawodawcze rządu Rzeszy, mające na celu jaknajszersze zdemokratyzowanie organizacji ogólno-państwowej, napotykają na kontrofenzywę Prus, obsadzających odpowiedzialne stanowiska w rządzie elementami skrajnej reakcji.

Starzy cesarscy urzędnicy siedzą sobie zresztą w Prusiech jak ongiś, na swych stanowiskach, a nawet wyroki sądowe ogłasza się „w imieniu króla".

Prusom do tego niedaleko, by mogły zawołać: „Le roi est mort, vive le roi..."

Jednak z racji tych dwu prądów, dzięki wysiłkom centrum, a głównie profesorów niemieckich uniwersytetów, szkół wyższych, młodzieży i grup mieszczańsko-urzędniczych w całych Niemczech, nie wyłączając i Prus, szerzy się idea odrodzenia Niemiec przez pracę „bloku obywatelskiego".

Blok ten nienawidzi żydów, socjalistów i wszelkich nowatorów republikańskich idei.

Mimo to wszystko, nazewnątrz Niemcy reprezentują zwartą, solidarna i świadomą zadań i celów massę narodową, jeżeli chodzi o utrzymanie G. Śląska przy Niemczech, obalenie traktatu wersalskiego, czy też wogóle wykorzystanie jaknajlepsze sprzyjących im konjunktur politycznych, dzięki wcale niedwuznacznemu stanowisku niektórych państw Ententy w stosunku do nich.

Wyrazem tej umiejętnej polityki jest też odpowiednie stanowisko prasy niemieckiej, która w sposób celowy, wielce dyplomatyczny i rozumny ukrywa przed światem ciemne plamy na odwrotnej stronie medalu państwa, zohydzając natomiast Polskę wszelkimi sposoby, nawet drogą najhaniebniejszych kłamstw.

To też w prasie niemieckiej nie spotkamy tyle napaści, kalumnji, wylewów żółci i brudnych mydlin, zmieszanych z błotem, po wypraniu brudów partyjnych w... parlamencie, jak się to dzieje np. w prasie... polskiej, „patrjotycznej i uświadamiającej społeczeństwo niekulturalne" ilu to mamy łotrów, niedołęgów „zdrajców sprawy narodowej" w rządzie, Sejmie, poszczególnych stronnict. politycznych, na urzędach i t. p.

I jeżeli się dziwimy, że te właśnie słabe i kłócące się Niemcy, nam urabiają w świecie opinję „Sesonstaatu" i szyją nam ciągle buty w oczach sprzymierzeńców, to powiedzmy sobie otwarcie, że my im nie mało do tego dostarczamy materjału właśnie w... prasie naszej, która, jak pewne pismo humorystyczne trafnie o niej się wyraziło, wynosi z Sejmu to wszystko co prawica zrobi w kieszeń lewicy i odwrotnie...

Niemcy umieją słać noty i bronić swych praw będąc pokonanymi, umieją punktualnie spłacać długi, a jaką jest nasza polityka w wielu, bardzo wielu sprawach. Nie umiemy stworzyć rządu, a stworzony umiemy za to oplwać, odsądzić od czci i wiary... I dlatego Niemcy będą nam zawsze imponować?!!

J. S—ki.

Sensacyjne kłamstwa bolszewików.

Polska kolonja w Moskwie narażona jest, specjalnie w ostatnich czasach, na ciągłe rewizje i aresztowanie; m. in. zaaresztowano w tych dniach znaną parę artystów operetkowych p. Niewiarowską i p. Szczawińskiego. Dzienniki sowieckie przepełnione są sensacyjnemi rewelacjami, jakoby polacy miejscowi „zorganizowali pomoc dla burżuazji w Polsce", wysyłając przez kurjerów dyplomatycznych monety srebrne, złoto, brylanty i drogie kamienie. „Izwiestja" komunikują, że odwiedzający często zaaresztowaną parę artystyczną, członek delegacji polskiej p. Domański, zdołał przesłać do Warszawy, na imię swej żony 50 miljonów rubli carskich i 4 paczki z biżuterją, za tę usługę otrzymał, jakoby, 3 miljony mk. polskich.

Urzędowe dochodzenie stwierdziło, że wszystkie te opowiadania są zupełnie bezpodstawne. Dokumenty i papiery, z którymi jeżdżą kurjery dyplomatyczni, są pod ścisłą kontrolą ministerstwa spraw zagranicznych, a niewielkie sumy pieniężne i rozmaite drobnostki, które p. Domański przywiózł swej żonie, pochodziły z osobistych oszczędności na djetach dziennych.

Charakterystycznym jest fakt, że aresztowania nastąpiły w czasie nieobecności w Moskwie p. Domańskiego, który nie miał przeto możności dania koniecznych wyjaśnień.

Widocznym jest zatem, że sprawa ta była zainscenizowana przez bolszewików po to, ażeby mieć znów pretekst do wymiany not dyplomatycznych, co powstrzymuje wymianę jeńców wojennych.

Z Górnego Śląska.

Niemcy umieją politykować...

BERLIN (wł.) Rząd niemiecki w nowej nocie, wręczonej posłowi Francji, Laurentowi, w słowach grzecznych zgadza się na warunki francuskie w sprawie transportu wojsk francuskich na G. Śląsk, podporządkowując się rozporządzeniom Rady Najwyższej. Prócz tego, w porozumieniu z rządem pruskim, rząd Rzeszy wydał odezwę do ludności, przestrzegającą przed nierozważnemi wystąpieniami i działaniami, które politycznie byłyby dla Niemiec szkodliwe. Prasa niemiecka z prawicy nazywa takie stanowisko rządu—bankructwem i nawołuje „naród niemiecki" do czynnej akcji. Jednocześnie prasa lewicowa donosi o... rozkazie mobilizacyjnym otrzymanym przez Orgesch:

(Zatem oficjalnie—lojalność, nieoficjalnie—robi się swoje. red,)

Włochy po stronie Anglji i Niemiec?

BERLIN (tel. wł) Według niemieckiej prasy, Włochy w kwestji górnośląskiej stanęły po stronie Anglji. Depesze ogłaszane przez prasę niemiecką zapewniają, że Toretta odmówił Francji poparcia w sprawie przesyłki wojsk na Górny Śląsk. Krążą nadto pogłoski, że niemiecki poseł w Rzymie zaproponował rządowi włoskiemu uwolnienie z pod konfiskaty własności niemieckiej, zajętej w czasie wojny wzamian za miljard lirów w akcjach przedsiębiorstw górnośląskich, aby w ten sposób zainteresować Włochy w sprawach Górnego Śląska na korzyść Niemiec.

Rada Najwyższa.

PARYZ Orjent. Z Londynu donoszą, że gen. Le Rond, sir Harald Stuart i de Marinis wezmą udział w konferencji Rady Najwyższej w dniu 4 sierpnia. „L'Oeuvre" domaga się, aby na konferencji Rady Najwyższej omawiano wyłącznie sprawę granicy polsko niemieckiej na G. Śląsku.

Sytuacja na G Śląsku

SOSNOWIEC (Orjent). Powiaty leżące na prawym brzegu Odry są całkowicie już opanowane przez Orgesch i samoobronę niemiecką. Na ogólną liczbę 33000 ochotników niegórnoślązaków, zwolniono tylko 5200 niemców. Niemcy posiadają dużo broni, a nową wciąż zwożą. Główną siedzibą centrali werbunkowych jest Wrocław. Sztab samoobrony rezyduje w Kładzku (Glatz), skąd wysyła broń do Kędzierzyna, Raciborza, Głubczyc i Katowic. Siedliskiem szpiegów niemieckich jest Bojamia.

TELEGRAMY.

Jeszcze jedna klęska endecji?

Większość sejmowa po stronie rządu.

WARSZAWA. (Tel.wł,) Na ostatnim posiedzeniu Sejmu t. zw. opozycja przeciwko rządowi poniosła nową klęskę, uwidoczniającą raz jeszcze, że większość w sprawach wagi państwowej stoi po stronie rządu. Dotyczyła ona głównie tego momentu, kiedy przeważająca ilość klubów oświadczyła, że przeciw nagłości wniosku, popieranego przez Z. N. L., Ch. D. i grupę Dubanowicza, a dotyczące go sprawy unifikacji b. dzielnicy pruskiej. Wniosek ten wymierzony był przeciwko projektowi rządowemu.

Förstenberg-Hanecki o związku Państw Bałtyckich

RYGA. (Ruspr.) W rozmowie ze współpracownikiem gazety „Nowyj Put" Hanecki oświadczył, że większość zagadnień ekonomicznych wymaga porozumienia się związku Państw Bałtyckich z Rosją sow. Pogląd ten był rzekomo, zaakceptowany przez rządy zainteresowane i w najbliższym czasie odbędzie się konferencja w Rydze w której wezmą udział przedstawiciele: Rosji, Łotwy, Litwy i Estonji.

Stosunek Litwy do konferencji w Helsingforsie.

RYGA. (Ruspr.) Gazeta „Siegodnia" z kół zbliżonych do poselstwa litewskiego dowiaduje się o stosunku rządu litewskiego do konferencji w Helsingforsie

Zrozumiałym jest, że Litwa — pisze gazeta — zaniepokojona jest obecną konferencją, gdyż jest przekonaną, że przedstawiciel Polski nie omieszka skorzystać z nieobecności delegata Litwy, ażeby uspo sobić do niej wrogo uczestników zjazdu. Politycy litewscy wierzą jednak, że obecność Łotwy na konferencji zapobiegnie w naruszeniu traktatu w Rydze i zorganizowaniu Małej Ententy, i są przekonani, że Łotwa wystąpi w obronie niepodległości Litwy i porozumienia łotewsko-litewskiego w Rydze.

Sprawa strajku w przemyśle włóknistym.

ŁODZ. (włas.) Ostatnie pertraktacje w inspektoracie pracy w sprawie likwidacji bezrobocia w przemyśle włókienniczym nie dały pomyślnego wyniku.

Robotnicy obniżyli swe żądania podwyżki zarobków ze 120 proc. na 90 proc., natomiast przedsiębiorcy oświadczyli kategorycznie, że nie dadzą więcej niż 30 proc. podwyżki.

Rokowań nie zerwano, toczyły się one nadal przez dwa dni. Gdyby w ciągu tych dwóch dni do porozumienia nie było doszło, to rokowania w dalszym ciągu toczyć się miały w Warszawie. Porozumienie jednak osiągnięto.

Koniec strajku w Łodzi.

ŁODZ. (wł.) Dowiadujemy się, że ostatecznie 30 b.m. zakończył się strajk w przemyśle włókienniczym. Robotnicy uzyskali 40 proc. podwyżki.

Proces księcia Eitla.

BERLIN. (Ruspr.) Sąd w Poczdamie zakończył rozprawę, skierowaną przeciw ko synowi Wilhelma ks. Eitlowi, który siłą przetrzymywał u siebie siostrzeńca swego Joachima, ojciec którego swego czasu odebrał sobie życie. Sąd postanowił w przeciągu 4 tygodni zwrócić młodego księcia matce jego ks. Joachimie.

Zakończenie strajku bankowców w Czecho-Słowacji.

PRAGA (Russpress) trwający do miesiąca strajk pracowników bankowych, zakończony został w dniu 29 czerwca porażką strajkujących.

Nowa próba porozumienia z Francją.

BERLIN (Russpress) Krasin otrzymał rozkaz porozumienia się z rządem francuskim, czy zechce on nawiązać stosunki handlowe z Rosją sowiecką, na warunkach zaakceptowania przez sowiety długów rosyjskich zaciągniętych przed wojną.

Poseł Kiernik prezesem G.U.Z.

WARSZAWA (tel. wł.) Prez. Witos podpisał wczoraj nominację posła Kiernika na prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, poczem akt będzie przedłożony Naczelnikowi Państwa.

Proces o zdradę stanu na Węgrzech.

BUDAPESZT. (Ruspr.) Gazety przepełnione są wiadomościami o zbliżającym się procesie, wytoczonym przez rząd, przeciwko za aresztowanym obecnie dziennikarzom węgierskim. W procesie m. in. poruszoną będzie sprawa hr. Karoli i jego stronników politycznych, oskarżonych o działalność przeciwpaństwową. Spodziewane są jednak sensacje, gdyż rząd za resztowania, gdyż rząd za wiadomiony został o akcji przeciwpaństwowej nie tylko kierowników stronnictwa liberalnego, lecz również i grup opozycyjnych chłopskich. Dzienniki komunikują, że akcja antirządowa, którą prowadziła gazeta wiedeńska „Iowo" kierowana była przez Michała Karoli Iowaszci i Horansa i miała na celu obalenie obecnego rządu stworzenie na jego miejsce rządu pacyfistyczno demokratycznego z Iowaszci na czele.

Zmiany w dyplomacji sowieckiej

PARYZ. (Ruspr.) Ze źródeł dobrze poinformowanych komunikują, że w krótkim czasie, zajdą znaczne zmiany w dyplomatycznej reprezentacji sowietów zagranicą.

Litwinow ustępuje z zajmowanego dotąd stanowiska w Rewlu i pozostanie jako doradca przy komisarjacie spraw zagranicznych. B. przewodniczący na konferencji pokojowej w Rydze Joffe, delegowany będzie do Pragi na miejsce Hillessona Przedstawiciel sow. w Wiedniu Warszawski-Broński będzie odwołany, a stanowisko je go zajmie Rafalski.

W wielu miastach utworzono będą jeneralne konsulaty, lecz narazie brak nie rządowi sowietów odpowiedzialnych osób na te stanowiska, władze sowieckie starają się o przyśpieszenie zakończenia roku szkolnego na kursach dla dyplomatów.

Zaprzeczenie wiadomości o aresztowaniu misji czeskiej.

PRAGA (Russpress) Czeskie ministerstwo spraw zagranicznych zaprzecza pogłoskom o aresztowaniu misji czeskiej na Ukrainie sowieckiej.

Katastrofa kolejowa w Sowdepji

BERLIN (Russpress) Z Rosji komunikują, że w Kursku miała miejsce olbrzymia katastrofa kolejowa. Między ofiarami katastrofy znalazło śmierć 4 delegatów kongresu związków zawodowych.

Wymiana posłów między Rosją a Polską.

WARSZAWA (tel. wł.) W niedzielę udało się do Moskwy poselstwo polskie z min. Filipowiczem na czele. Pozatem jadą członkowie gen. konsulatu, oraz komisja reewakuacyjna. Cały skład personelu wynosi 100 osób. Delegacja wiezie ze sobą 40 wagonów żywności dla tamtejszych Polaków. Poselstwo polskie zamieszka w pałacu ks. Josupowa. Tego samego dnia wyjeżdża z Moskwy poselstwo sowieckie z Karachanem na czele i zamieszka w hotelu Rzymskim.

Z okazji wyjazdu poselstwa polskiego poseł japoński urządził na jego cześć bankiet.

Pesymizm komunistów.

BERLIN (Russpress) Komitet wykonawczy III-ej Międzynarodówki rozesłał tajny cyrkularz do swych oddziałów, w którym zawiadamia, że władza sowietów znalazła się w położeniu bez wyjścia i że możliwym jest jej upadek w najkrótszym czasie.

Przez telegraf.

— W dn 28 bm. zmarł we Lwowie dr. Tadeusz Godlewski znany prof. fizyki i b. rektor politechniki lwowskiej, zatruwszy się w labolatorjum.

— Władze szwedzkie wykryły nowy, szeroko rozgałęziony, spisek komunistyczny obejmujący wszystkie państwa Skandynawji.

— Ukraińska Rada kom. lud. podała do wiadomości ogólnej rozkaz o zmniejszaniu racji żywnościowej w armji czerwonej. Czerwonoarmiejec otrzymywać będzie zaledwie 1 czwarta funta chleba dziennie Pracownikom sowieckim, z małemi wyjątkami, wstrzymano wydawanie deputatów.

— W związku z zamachem na królewicza Aleksandra w Jugosławji aresztowano dotąd 3,000 komunistów.

— W krótkim czasie ukończoną zostanie praca nad ostatecznym wytknięciem linji pogranicznej między Polską i Czecho-Słowacją. Przystąpiono już do ustawienia pogranicznych słupów kamiennych

— Czechy nawiedziła niebywała susza, od iskier parowozowych szerzą się pożary, na polach i łąkach; lasy w niektórych miejscowościach stały się pastwą ognia.

Sytuacja w Zagłębiu Dąbrow.

Sytuacja w zakładach przemysłowych jest mocno niepewna.

Robotnicy, postawiwszy swe żądania, czekają na odpowiedź przemysłowców.

Ci, ostatni jak podaliśmy w numerze niedawnym nie są w stanie całkowicie zadość uczynić żądaniom pracobiorców.

Oprócz częściowego włoskiego strajku, jaki ma miejsce w zakładach W. Fitznera i K. Gampera w Dąbrowie, firmie Holcszyński w Sosnowcu, w Hucie Milowickiej i Hucie Staszyc, strajk objął również poszczególne oddziały Huty „Katarzyny", fabryki lin drucianych „Deichsla", oddział zakładów Holcszyńskiego w Zawierciu W. Fitzner i K. Gamper w Sosnowcu, a przewidywane jest również bezrobocie włoskie w walcowni Tzwa „H. Renard", w Hucie Bankowej w Dąbrowie i w kilku innych zakładach przemysłowych Zagłębia. Mamy jednak niepłonną nadzieję że uda się osiągnąć porozumienie, tak konieczne dla dobra kraju i naszej sytuacji wewnętrznej w państwie, od której zależy nasze stanowiska polityczne zagranicą.

Wiedzieć należy, że mamy cały szereg spraw niezałatwionych: Sprawa górnośląska, Galicji Wschodniej, regulacja granic na Śląsku Cieszyńskim, umowy handlowe z państwami ościennemi itd, itd. Zależą od tego, jak się ułożą nasze stosunki wewnętrzne w kraju. Pamiętajcie o tem pp. przemysłowcy i Wy, robotnicy, w czasie pertraktacji wzajemnych.

Do Zagłębia zjeżdża minister pracy, i opieki społecznej, wraz z głównym inspektorem pracy w związku z wytworzoną sytuacją. Niechże obie strony i pracodawcy i pracownicy zajmą obywatelskie stanowiska, Pomnijcie, że „Suprema lex-salus rei publicae"...

KRONIKA.

Z dnia na dzień.

Gdy ktoś błądzi w życiu z nędzy —
Szkoda go, lecz sąd surowy.
Jeśli dużo masz pieniędzy —
To ci włos nie spadnie z głowy...
Biedak za to siedzi w kozie,
Że mu często... brak pieniędzy.
W powojennej tej newrozie
Dziś najgorzej jet dla... nędzy!

* * *

Jeśliś, bracie paskarz szczwany,
Łatwo zrobisz miljony...
Paskarz, nawet przyłapany,
Z kozy może być... zwolniony...
Choć powinien być karany.
Musi jednak mieć miljony..,
Na to, by mógł być zwolniony.

* * *

Jakiż stąd się wniosek snuje?
A toć jasne, mój ty bracie,
Kto uczciwie dziś pracuje —
Ten podarte nosi... spodnie...

* * *

Spotkał paskarz żebraka co przy drodze siedział
I rzuciwszy mu markę te słowa powiedział;
— Nie wstyd to ci ciężarem być dla innych ludzi?
Zająłbyś się robotą, dziś się każdy trudzi!...
Cofnął ramię w łachmanach siwiutki staruszek.
I rzekł, patrząc na „pana", co mu zwisał brzuszek;
— Żem ciężarem, ha! trudno — pracować nie mogę...
Cóż uczynię gdym ślepy i straciłem nogę.
Prawda, żyję jak nędzarz — lecz nie sieję nędzy,
Bo z łez, potu, krzywd ludzkich nie robię pieniędzy!.
Przetom człowiek uczciwy, choć kryty łachmanem
I nigdybym się dolą nie pomieniał z panem!...
To panu jeszcze rzeknę, gdy łżę — Bóg mnie skarze,
Nie masz gorszych zbrodniarzy, niż nasi paskarze!...

Es.

— **Minister pracy zjeżdża do Zagłębia** Dziś, we wtorek wieczorem, wyjeżdżają do Zagłębia z Warszawy pp. min. pracy Darowski i główny inspektor pracy Marjan Klott, w celu zbadania sytuacji w zakładach przemysłowych Zagłębia. Do Sosnowca przybędą wspomniani panowie we środę rano. Spodziewane są konferencję p. ministra z przemysłowcami i Związkami zawodowymi.

— **Pierwsze wyścigi piesze w Sosnowcu.** W nadchodzącą niedzielę miejscowy Klub sportowy, z inicjatywy pana A. Pladka, urządza piesze wyścigi z nagrodami. Piechurzy biegnąć będą ulicami: 3-go Maja Starososnowiecką, Aleją, Rudną, Dietlowską; 3-go Maja do dworca kolejowego. Ruch kołowy uliczny chwilowo zostanie wtrzymany. Zapisy przyjmuje p. Zelega, ul. 3 go Maja Zakład Fotograficzny od 9 rano do 12 w poł. od 3-ej do 8 wiecz.

— **„Eldorado" przemytników** Za mostem kolejowym na torze Mysłowice — Szczakowa ciągnie się niewielka wioska graniczna Jęzor. Wioska ta od dawno już jest ulubionem miejscem pielgrzymek różnych „agentów granicznych od spraw przemycania walut, żywności i tzw. szczupaków". Operują tu dziś przeważnie „giełdziarze" i „walutowcy", zajmujący się przemytem, do czego, niestety, dopomaga czasami i nasza ludność pogranicza, nie rozumiejąca znaczenia zbrodniczych dla kraju machinacji. Podobno do Jęzora już kilkakrotnie zjeżdżały rozmaite komisje, aż z Krakowa, celem ukrócenia tego zła. Skutku jednakże te wizyty komisji nie mają żadnego. Czy nienależałoby wobec tego wysiedlić z Jęzora tych mieszkańców, o których czynach władze i społeczeństwo dobrze są poinformowane i czy nie byłoby wskazanem na odcinek ten zwrócić specjalną uwagę?!...

— **Racjonalna i niezbędna kontrola** Dowiadujemy się z przyjemnością, że w celu uregulowania sprawy dostaw żywności przez Sosnowiec na na G. Śląsk, wydelegowani zostali z ramienia Min. Aprowizacji dwaj urzędnicy tegoż Ministerjum, którym wyłącznie tylko przysługuje prawo wydawania pozwoleń na wywóz artykułów żywnościowych po za granicę kraju. Po uzyskaniu takiego zezwolenia, osoby interesowane winny zgłaszać się do miejscowego Urzędu Celnego, w celu złożenia odpowiedniej deklaracji pisemnej co do ilości i jakości towaru, na który uzyskały zezwolenie wywozu. Po takiem zadeklarowaniu odbywa się rewizja celna wywożonego towaru, przyczem funkcjonarjusz Urzędu Celnego robi odpowiednią adnotację na dokumentach.

Dyzlokacja Sądów Pokoju.

Ministerstwo Sprawiedliwości w dniu 11 lipca rb. wydało następujące rozporządzenie, dotyczące dyzlokacji sądów pokoju w pow. będzińskim, w okręgu sądu okręgowego w Sosnowcu. (vide Monitor 228 b.m. Nr. 169)

Na mocy art. 3 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie dyzlokacji sądów (Dz. Praw Nr. 14 poz. 170) zarządzam w okręgu sądu okręgowego w Sosnowcu co następuje:

§ 1 Znosi się sąd pokoju w Koziegłowach, w Łazach, II Okr. w Dąbrowie oraz III Okr. w Dąbrowie.

§ 2 Włącza się do właściwości terytorjalnej sądu pokoju w Żarkach miasto Koziegłowy oraz gminy Koziegłowy; Koziegłówki. Poraj i Rudnik Wielki; wyłącza zaś gminę Włodowice.

§ 3 Włącza się do właściwości terytorjalnej sądu pokoju w Siewierzu gminy Ożarowice i Pińczyce.

§ 4 Włącza się do właściwości terytorjalnej sądu pokoju w Zawierciu gminy Włodowice, Kromołów i Rokitno Szlacheckie.

§ 5 Włącza się do właściwości terytorjalnej sądu pokoju I Okr. w Dąbrowie część miasta, należącą obecnie do właściwości terytorjalnej sądu pokoju II Okręgu w Dąbrowie oraz gminy Łosień i Gołonóg; nadaje się sądowi temu nazwę „Sąd Pokoju w Dąbrowie".

§ 6 Tworzy się „Sąd Pokoju II Okręgu w Sosnowcu", obejmujący część miasta Sosnowca, położoną po prawej stronie rzeki Czarnej Przemszy i terytorjum kolei Dyrekcji Warszawskiej i Radomskiej.

§ 7 Włącza się do właściwości terytorjalnej sądu pokoju w Sosnowcu gminy Niwkę i Zagórze, wyłącza zaś część miasta, położoną po prawej stronie rzeki Czarnej Przemszy i terytorjum Kolei Dyrekcji Warszawskiej i Radomskiej; nadaje się sądowi temu nazwę „Sąd Pokoju I okręgu w Sosnowcu".

§ 8 Przenosi się siedzibę sądu pokoju w Czeladzi do Sosnowca, nadaje się sądowi temu nazwę „sąd pokoju III okręgu w Sosnowcu".

§ 9 Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 października 1921 r.

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Sobolewski.*

DROBNE OGŁOSZENIA

Powiatowa Kasa Chorych w Sosnowcu

na powiat Będziński.

Niniejszym podaje się do wiadomości publicznej, iż w myśl art. 62 Ustawy o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby z dnia 19 maja 1920 r. oraz Rozporządzenia Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 21-go marca 1921 r. odnośnie przepisów wyborczych dla Kas Chorych, odbędą się w dniach:

2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 października 1921 r.

wybory członków i zastępców Rady Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu.

Głosowanie trwać będzie od godz. 8-ej rano do godz. 8-ej wieczór bez przerwy

W każdym lokalu wyborczym znajdować się będzie osobna Komisja Wyborcza dla ubezpieczonych i osobna dla pracodawców.

Ubezpieczeni wybierają 60-ciu delegatów i 60-ciu zastępców praco dawcy 30-tu delegatów i 30-tu zastępców.

Czynne prawo wyborcze przysługuje ubezpieczonym i pracodawcom, którzy ukończyli 20-ty rok życia

Wybory są tajne. bezpośrednie i proporcjonalne.

Oddanie głosów nastąpi za pomocą kartek wyborczych z białego papieru formatu 9 cm—12 cm., złożonych w kopertach, opatrzonych w firmę Powiatowej Kasy Chorych.

Karta wyborcza powinna zawierać numer jednej z list kandydatów. Karty wyborcze nie odpowiadające powyższym przepisom, zostaną unieważnione.

Wyborcy winni podczas głosowania mieć przy sobie dowody osobiste (między innemi książeczkę legitymacyjną Kasy) i okazać je na żądanie przewodniczącego Komisji.

Listy uprawnionych do głosu ubezpieczonych i pracodawców przeglądać można począwszy od dnia 1-go sierpnia do dnia 10-go sierpnia 1921 r. codziennie nie wyłączając niedzieli od godziny 9 ej rano do godz. 8 ej wieczór bez przerwy w następujących biurach Powiatowej Kasy Chorych: w Sosnowcu w Filji Powiatowej Kasy Chorych przy ulicy Szerokiej Nr. 9, w Będzinie w Filji Powiatowej Kasy Chorych przy ul. Małachowskiego Nr. 6., w Dąbrowie-Górniczej w Filji Powiatowej Kasy Chorych przy ul. Kr. J. Sobieskiego Nr. 11., w Zawierciu w Filji Powiatowej Kasy Chorych przy ul. Towarowej Nr. 20.

W przeciągu 10-ciu dni od daty wyłożenia list wyborczych tj od dnia 1-go sierpnia do dnia 10 go sierpnia włącznie można wnosić do Zarządu Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu (Sosnowiec ul. Sadowa Nr. 6), reklamacje odnośnie wykreślenia lub wpisania na listę wyborczą ubezpieczonych i pracodawców, prawo to, oprócz bezpośrednio zainteresowanych przysługuje również osobom trzecim: ubezpieczonym odnośnie ubezpieczonych, pracodawcom odnośnie pracodawców.

W przeciągu trzech dni od daty wniesienia reklamacji Zarząd zawiadomi zainteresowanego o żądaniu wykreślenia go z listy wyborczej.

W przeciągu trzech dni od daty otrzymania powyższego zawiadomienia przysługuje zainteresowanemu prawo wnieść obronę przeciw wykreśleniu go — na ręce Zarządu Kasy.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych rozpatruje reklamacje i w ciągu dwuch tygodni od daty wniesienia ich przesyła zainteresowanym odpis swej umotywowanej decyzji

W przeciągu trzech dni od daty otrzymania decyzji Zarządu mogą zainteresowani wnieść skargę do Departamentu Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, jednakże jedynie z powodu narzucenia Ustawy i przepisów wyborczych.

W ciągu dwuch tygodni od daty otrzymania skargi Departament Ubezpieczeń Społecznych wydaje ostateczną decyzję.

Listy kandydatów do Rady należy wnosić do Zarządu Powiatowej Kasy Chorych w 5-ciu egzemplarzach najpóźniej do dnia 10-go września 1921 roku włącznie.

Lista kandydatów ze strony ubezpieczonych może zawierać najwyżej 120 nazwisk, lista kandydatów ze strony pracodawców najwyżej 60 nazwisk.

Lista kandydatów musi być podpisana przez conajmniej 30 tu uprawnionych do głosowania: podpisujący listę sami nie mogą być kandydatami.

Listy kandydatów przeglądać można codziennie od 9 rano do 4 po poł. oprócz świąt i niedziel do dnia 1 października w następujących biurach Powiatowoj Kasy Chorych: w Sosnowcu w Filji Powiatowej Kasy Chorych przy ul. Szerokiej Nr 9, w Będzinie w Filji Powiatowej Kasy Chorych przy ul. Małachowskiego Nr. 11. w Dąbrowie-Górniczej w Filji Powiatowej Kasy Chorych przy ul. Kr. J. Sobieskiego Nr. 11, w Zawierciu w Filji Powiatowej Kasy Chorych przy ul. Towarowej Nr. 20.

Wszelkich informacji odnośnie wyborów udziela się w powyżej wymienionych Filjach, oraz w Wydziale Rejestracyjnym Centrali Powiatowej Kasy Chorych od godz 10 do 1-ej.

Okręgi wyborcze oraz dni głosowania zostają ustalone w następujący sposób:

FILJA SOSNOWIEC.

Okręg wyborczy.	Adres biura wyborczego.	Miejscowości należące do okręgu wyborczego	Dzień głosowania
I.	Ambulatorjum Centralne P. K. Ch. przy ul. Szerokiej № 9 w Sosnowcu.	Sosnowiec (Ostrogórka. Kuźnica. Sielce, Konstantynów, Środula, Pekin, Pogoń, Wygwizdów, Dębowa Góra, Radocha, Środulka) oprócz dzielnicy starego miasta.	2-X-1921 r.
II.	Sala Klubu kop. „Wiktor" w Milowicach przy ul. Podjazdowej № 74.	Milowice, Stary Sosnowiec i Kolonja Walcowni Milowickiej.	4-X-1921 r.
III.	Sala Izby Zbornej kopalni „Czeladź" na Piaskach.	Kol Piaski, kol. Brazylja i kol. Miedziankit.	6-X-1921 r.
IV.	Ochrona kop. „Władysław" w Klimontowie.	Klimontów, Rabka, Browar Upadowa, Dańdówka.	8-X-1921 r.
V.	Sala Urzędu Gminnego w Niwce przy ul. Szosowej	Niwka, Modrzejów, kol, Puszkin, Bóbr, Bobrek, Szuwałówka, (oprócz Dańdówki).	9-X-1921 r.

FILJA BĘDZIN.

Okręg wyborczy.	Adres biura wyborczego.	Miejscowości należące do okręgu wyborczego	Dzień głosowania
VI.	Biuro Filji P. K. Ch. w Będzinie przy ul. Małachowskiego № 6.	Będzin, Małobądz, Gzichów, Warpie.	2-X-1921 r.
VII.	Klub kopalni Saturn w Czeladzi.	Miasto Czeladź i kopalnia „Saturn".	4 X-1921 r.
VIII.	Ambulatorjum P. K, Ch. w Strzyżowicach.	Wieś Strzyżowice.	5-X-1921 r.
IX.	Dom Kancelarji gminnej w Bobrownikach.	Gmina Bobrowniki — wszystkie miejscowości położone w obrębie gminy Bobrowniki z wyjątkiem wsi Strzyżowice.	6-X-1921 r.
X.	Szkoła kop. „Jowisz" w Wojkowicach Komornych (przy moście kolejowym).	Wieś Wojkowice Komorne.	7-X-1921 r.
XI.	Dla ubezpieczonych Sala Zborna kop. „Grodziec II" w Grodźcu; Dla pracodawców Sala Klubu w Grodźcu.	Gmina Grodziec — wszystkie miejscowości położone w obrębie gminy Grodziec oprócz Wojkowic Komornych.	8-X-1921 r.
XII.	Ambulatorjum P. K, Ch. w Łagiszy.	Gmina Łagisza: wszystkie miejscowości położone w obrębie gminy Łagisza.	9-X-1921 r.

FILJA DĄBROWA.

Okręg wyborczy.	Adres biura wyborczego.	Miejscowości należące do okręgu wyborczego.	Dzień głosowania.
I.	Szkoła Powszechna przy ul 3-go maja w Dąbrowie.	Dąbrowa (Huta Bankowa, Ksawera, Koszelew, Mydlice Łabęcka, Reden), Dębniki, Flora, Gołonóg, Laski, Tworzeń, Babia Ława, Piekło, Łęknice, Trzydziesty, Dziewiąty, Zając. Krasowa, Podlesie, i Jamki.	2-X-1921 r.
II.	Ambulatorjum P. K. Ch. w Strzemieszycach	Strzemieszyce Wielkie, Strzemieszyce Małe, Okradzinów, Łosień, Łęka i Błędów.	4-X-1921r.
III.	Dom Ludowy w Ząbkowicach.	Ząbkowice. Tuczna Baba, Stare Siedlce, Wygiełzów, Antoniów i Ujejsce.	6-X-1921 r.
IV.	Klub przy kop. „Mortimer" w Zagórzu.	Zagórze. Józefów. Hecbłówka, Kościelna. Ustrzże, Zuzanna, Klimontów II, Mec, Kępa, Bagienko, Wańczyków. Zagórze Małe, Gać,	8-V-1921 r.
V.	Klub w Niemcach.	Niemce, Grabocin, Ostrowy, Kol. Feliks. Szmejka, Kazimierz, Pekin, Zawodzie, Juljusz, Pustkowie. Czernica, Przełajka. Granica i Porąbka.	9-X 1921 r.

FILJA ZAWIERCIE.

Okręg wyborczy.	Adres biura wyborczego.	Miejscowości należące do okręgu wyborczego.	Dzień głosowania.
XVIII.	Ambolatorjum T-wa Ako Zawiercie przy ul. Nowo Fabrycznej Nr. 4 w Zawierciu	Zawiercie oraz miejscowości położone w obrębie gmin Kromołów. Włodowice i Mrzygłód.	2-X-1921 r.
XIX.	Urząd gminny w Łazach	Łazy, oraz miejscowości położone w obrębie gminy Rokitno-Szlacheckie (z wyjątkiem wsi Wysokiej i Chruszczobrodow).,	4-X-1921 r.
XX.	Szkoła Cementowni „Wysoka".	Wysoka i Chruszczobrody.	5-X-1921 r.
XXI.	Ambolatorjum P. K. Ch. w Siewierzu, Rynek, dom Łębrowskiego.	Siewierz, Ożarowice, Pińczyce. Mierzęcice, Wojkowice-Kościelne.	7-X-1921 r.
XXII.	Dla pracodawców szkoła. Dla ubezpieczonych Teatr przy ul. Siewierskiej w Porębie.	Poręba oraz miejscowości położone w obrębie gminy Poręba.	8-X-1921 r.
XXIII	Kino Teatr obok kościoła w Myszkowie.	Myszków oraz gminy Żarki, Niegowa, Koziegłowy, Koziegłówki, Choroń, Rudnik-Wielki.	9-X-1921 r.

Osoby uprawnione do głosowania, zamieszkałe poza odrębem Powiatu Będzińskiego mogą głosować w najbliżej położonym od miejsca swego zamieszkania okręgu wyborczym.

Komisarz Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu: w. z. **JÓZEF DRZEWIECKI.**

Wydawcy: Spółka Wydaw. „Kurj. Zagł.". Tłocznia „Spółki Wydaw. „Kurj. Zagł.". Redaktor: Józef Stacherski